Právo kterého státu se použije?

Malta

1 Zdroje platných norem

1.1 Vnitrostátní normy

Vnitrostátní právní předpisy jsou zákonné (tj. psané právo). Tyto právní předpisy jsou volně dostupné na internetové stránce Sbírky zákonů Malty. Po přistoupení k Evropské unii v roce 2004 zahrnuje maltský právní řád rovněž právní předpisy EU a nařízení, která jsou přímo použitelná nebo jsou provedena v maltském právu a která mají pravděpodobně přednost před vnitrostátními právními předpisy.

Ačkoli v maltském právu není zásada precedentu zakotvena a na Maltě není její použití povinné, maltské soudy obvykle přisuzují určitou váhu dříve vyneseným rozsudkům, zejména rozhodnutím odvolacího soudu a ústavního soudu (nejvyšší soudy na Maltě).

1.2 Vícestranné mezinárodní úmluvy

Úmluva ze dne 5. října 1961 o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin

Úmluva ze dne 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních

Úmluva ze dne 18. března 1970 o provádění důkazů v cizině ve věcech občanských nebo obchodních

Úmluva ze dne 25. října 1980 o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí

Úmluva ze dne 25. října 1980 o mezinárodním přístupu k soudům

Úmluva ze dne 1. července 1985 o právu rozhodném pro trust a o jeho uznání

Úmluva ze dne 25. ledna 1988 o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech

Úmluva ze dne 16. ledna 1992 o ochraně archeologického dědictví

Úmluva ze dne 29. května 1993 o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení

Úmluva ze dne 19. října 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí

Římská úmluva z roku 1980 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy

Úmluva ze dne 30. června 2005 o dohodách o volbě soudu

Úmluva ze dne 23. listopadu 2007 o mezinárodním vymáhání výživného k dětem a dalších druhů vyživovacích povinností

Protokol ze dne 23. listopadu 2007 o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti

Malta ratifikovala rovněž řadu smluv OSN – stav ratifikace je k dispozici zde.

1.3 Hlavní dvoustranné úmluvy

Nejsou nám známy žádné dvoustranné úmluvy obsahující ustanovení o volbě práva, jejichž je Malta smluvní stranou.

2 Uplatňování kolizních norem

2.1 Povinnost soudce uplatnit kolizní normy z vlastní iniciativy

Kolizní normy nemůže uplatnit soudce z *úřední pravomoci*; tyto normy jsou použitelné pouze v případě, tvrdí-li nejméně jeden účastník soudního řízení, že existuje kolize právních norem. Účastník, který předloží tuto námitku, musí u soudu prokázat obsah cizího práva. Není-li takováto námitka vznesena, nebo není-li předložen uspokojivý důkaz, vynesou vnitrostátní soudy rozsudek v souladu s maltským právem.

2.2 Zpětný odkaz

Co se týká uplatňování teorie zpětného odkazu, pozice Malty není jasná. Kodifikované kolizní normy jsou omezené, a při určování, které právo by se mělo v dané věci použít, musí tudíž soudy velmi často uplatňovat nekodifikované normy mezinárodního práva soukromého. Podle judikatury maltských soudů by se měly maltské soudy v případě neexistence právních předpisů upravujících mezinárodní právo soukromé uchýlit k zásadám anglického zvykového práva. Vzhledem k této skutečnosti uplatňují maltské soudy zpětný odkaz v souladu s anglickým právem. Z toho vyplývá, že v případě deliktů, pojištění a smluv bude teorie zpětného odkazu zamítnuta. Použije se však s ohledem na platnost závětí, nároky na zahraniční nemovitosti a záležitosti rodinného práva.

2.3 Změna kolizního kritéria

To se řeší stanovením rozhodné doby, kdy je kolizní kritérium určeno, v každé kolizní normě.

2.4 Výjimky z obvyklého uplatňování kolizních norem

Maltské soudy mohou odmítnout uplatnit cizí právo, které je v rozporu s maltským veřejným pořádkem, a pokud lze cizí právo charakterizovat jako daňové právo nebo trestní právo.

2.5 Zjištění cizího práva

Námitku týkající se cizího práva je nutno prokázat jako skutkovou okolnost, nikoli jako právní otázku. Maltské soudy jsou zmocněny vykládat vnitrostátní právní předpisy, nemohou však samy vykládat obsah cizího práva. Za účelem pochopení cizího práva jmenuje soud znalce na cizí právo. Rovněž účastníci soudního řízení mohou jako součást důkazů předložit zprávy vyhotovené různými znalci.

Důkazní břemeno nese účastník, který tuto námitku předloží, a to žalovaný.

3 Kolizní pravidla

3.1 Smluvní závazky a právní akty

V případech týkajících se smluvních závazkových vztahů se třetími zeměmi se použije Římská úmluva z roku 1980, a to v důsledku (ratifikačního) zákona o Římské úmluvě o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy, kapitola 482 Sbírky zákonů Malty. Smluvní závazkové vztahy v rámci zemí EU jsou na druhou stranu upraveny nařízením Řím I (nařízení (ES) č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy).

3.2 Mimosmluvní závazky

Kolizní normy pro mimosmluvní závazkové vztahy jsou upraveny nařízením (ES) č. 864/2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (známým jako Řím II).

3.3 Osobní stav, jeho aspekty související s občanským stavem (jméno, bydliště, způsobilost k právům a právním úkonům)

Maltské občanství se nabývá při narození, je-li otec nebo matka maltským občanem.

Na rozdíl od občanství si může zletilá osoba svůj obvyklý pobyt zvolit. Obvyklý pobyt je stanoven podle místa, kde dotyčná osoba pobývá, spolu se záměrem pobývat v příslušné jurisdikci po dobu neurčitou či trvale.
Schopnost přijímat určité závazky, například uzavřít manželství, smlouvu, zahájit obchodní činnost, učinit závěť atd. určují předpisy platné pro danou oblast.

3.4 Určení vztahu rodič – dítě, včetně osvojení

3.4.1 Určení vztahu rodič – dítě

Povinnosti rodiče vůči dítěti stanoví maltský občanský zákoník, rodičovská zodpovědnost však *ipso jure* zaniká, jakmile dítě dosáhne věku osmnácti let.
Příslušnost maltských soudů je stanovena nařízením (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti (nařízení Brusel IIa). To je blíže projednáno v příslušném oddíle.

3.4.2 Osvojení

Rovněž osvojení je upraveno v maltském občanském zákoníku, který maltské soudy uplatňují pokaždé, jsou-li příslušné. Zahraniční osvojení jsou uznávána podle maltského práva na základě Úmluvy o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení.

3.5 Manželství, nesezdané soužití, registrované partnerství, rozvod, rozluka, vyživovací povinnost

3.5.1 Manželství

Formální platnost manželství se řídí právem místa, kde je manželství uzavřeno. Na Maltě jsou náležitosti pro uzavření manželství stanoveny v kapitole 255 Sbírky zákonů Malty (zákon o manželství). Tento zákon upravuje mimo jiné omezení manželství. Jedním z omezení, která jsou v tomto zákoně zmíněna, je to, že „manželství uzavřené osobami, z nichž je jedna mladší šestnácti let, je neplatné“.
Rozhodným právem na Maltě je právo bydliště manželů, které se bere v úvahu.

3.5.2 Nesezdané soužití a registrované partnerství

Registrovaná partnerství upravuje kapitola 530 Sbírky zákonů Malty (zákon o registrovaném partnerství), jež zase odkazuje na kapitolu 255. Pokud jde o registrovaná partnerství, je tudíž třeba splnit náležitosti a požadavky vyžadované v kapitole 255.

3.5.3 Rozvod a rozluka

Maltský soud je v případě rozvodového řízení příslušný podle nařízení (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti. To je blíže projednáno v příslušném oddíle.

3.5.4 Vyživovací povinnost

Malta je vázána nařízením (ES) č. 4/2009 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností. To je blíže projednáno v příslušném oddíle.

3.6 Majetkové poměry v manželství

Rozhodným právem na Maltě je právo místa společného bydliště manželů (*lex situs*). Občanský zákoník v článku 1316 stanoví, že manželství uzavřené na Maltě vede k režimu společného jmění manželů. Pokud jde o manželství uzavřené mimo Maltu, v případě, že se manželé posléze usadí na Maltě, vznikne společné jmění manželů poté, co zřídí své bydliště na Maltě, ledaže předtím uzavřeli dohodu o vyloučení režimu společného jmění manželů.

3.7 Závěti a dědictví

Ve věcech závětí a dědictví uplatňují maltské soudy zvykové právo. Ve věcech dědění ze zákona (tj. neexistuje-li závěť) se na dědění movitého majetku vztahuje právo bydliště zůstavitele v době smrti; na dědění nemovitého majetku se vztahuje právo jurisdikce, ve které se majetek nachází. V případech, kdy existuje závěť, je způsobilost zůstavitele učinit závěť určena právem bydliště zůstavitele ke dni pořízení závěti. Dědic bude způsobilý k nabytí movitého majetku, je-li způsobilý podle práva svého vlastního bydliště, nebo podle práva bydliště zůstavitele. „Závěť je formálně platná, je-li v souladu s některými z těchto právních předpisů: právo místa, kde je závěť učiněna (tj. obvykle v místě, kde je podepsána a dosvědčena) v době, kdy je pořízena; právo bydliště, obvyklého pobytu nebo státní příslušnosti zůstavitele v době, kdy je závěť učiněna; právo bydliště, obvyklého pobytu nebo státní příslušnosti zůstavitele v době smrti. Pro přechod nemovitého majetku bude závěť formálně platná rovněž tehdy, je-li v souladu s právem jurisdikce, ve které se majetek nachází“.

3.8 Věcná práva

3.9 Insolvence

Malta je vázána nařízením (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení v platném znění. Zmíněné nařízení stanoví mimo jiné příslušná pravidla v řízení týkajícím se částečného nebo úplného zabavení majetku dlužníka a jmenování správce podstaty, jsou-li hlavní zájmy dlužníka soustředěny v členském státě EU. V případech, které nespadají do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1346/2000, se maltské právo použije tehdy, je-li příslušný maltský soud, tj. v případě. je-li společnost zaregistrována na Maltě.

Poslední aktualizace: 11/04/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.